

ความรู้ทางสุขภาพ ในกลุ่ม แรงงานข้ามชาติและผู้ประกอบการ

สำนักงานจัดงานจังหวัดอุบลราชธานี (หน่วยงานหลัก)

รองศาสตราจารย์ ดร.ภก.อนันต์ ไชยกุลวัฒนา
(ผู้นำเสนอ)

HEALTH LITERACY

โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ของสำนักงานจัดหางานจังหวัดอุบลราชธานี

1. จัดหางานจังหวัดอุบลราชธานี เป็น นายจันทรรัตน์ รัตน์จันทร์ (หัวหน้าหน่วยงาน)
2. การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับแรงงานข้ามชาติ ประกอบด้วย 1 กลุ่มงาน (กลุ่มงานส่งเสริม 2 ฝ่าย (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป และ ฝ่ายคุ้มครองคนหางานและการทำงานของคนต่างด้าว)

ความรับผิดชอบหลัก

- มีภารกิจหน้าที่ ตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการจัดหางาน จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้
 - 1. พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - 2. พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ.2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- งานควบคุมการทำงานของคนต่างด้าว ขึ้นกับฝ่ายคุ้มครองคนหางานและการทำงานของคนต่างด้าว
- มีหน้าที่ พิจารณาออกใบอนุญาตทำงาน ต่ออายุใบอนุญาตทำงานเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาตทำงาน รับแจ้งเข้า – ออกจากการทำงานของคนต่างด้าว ตรวจสอบ และควบคุมการทำงานของคนต่างด้าวในประเทศให้เป็นไปตามกฎหมาย รวมถึงการควบคุมแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ซึ่งได้รับการผ่อนผันให้ประกอบอาชีพเป็นการชั่วคราว

บทบาท หน้าที่ในการจัดการการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

■ กรณีตรวจสอบสถานประกอบการ

จังหวัดให้นโยบายในการเข้าตรวจสอบโดยให้ จัดหางานประสานกับ สสอ.หรือสสจ. ร่วมกันเข้าไปตรวจสอบการได้รับอนุญาตทำงาน และแนะนำการปฏิบัติของสถานประกอบการกับคนงาน เช่น มีเจลล้างมือ วัสดุหนุมิกก่อนเข้าทำงาน เว้นระยะห่าง ตรวจสอบใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว

■ มาตรการในการสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

- จัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์ให้นายจ้าง/สถานประกอบการ ได้ปฏิบัติตาม
- มาตรการ และข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค
- จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ส่งให้นายจ้าง แรงงานต่างด้าว กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อาสาสมัครแรงงาน
- ขอความร่วมมือให้นายจ้าง สถานประกอบการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อาสาสมัคร

ผลสำรวจความรอบรู้ทางสุขภาพ (health literacy) ในกลุ่มแรงงานข้ามชาติ ที่ถูกและผิดกฎหมาย (ดำเนินการตั้งแต่เดือนสิงหาคม -ธันวาคม 2564)

แรงงานถูกกฎหมาย

- ➡ จำนวนที่สำรวจได้ 239 ราย
- ➡ ส่วนใหญ่จบการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา (ร้อยละ 41.4)
- ➡ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,601.53 บาท (SD=11,181)
- ➡ ทำงานในลักษณะพนักงานโรงงาน/บริษัทเอกชน ร้อยละ 83.0
- ➡ ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (ร้อยละ 82)
- ➡ ค่อนข้างมั่นใจในระบบบริการสุขภาพต่อการตอบสนองต่อการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด 2019 (ร้อยละ 64.2)
- ➡ มั่นใจในวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโควิด 2019 ที่ฉีดให้ (ร้อยละ 68.2)

- ➡ ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคโควิด-19 จากนายจ้างมากที่สุด (ร้อยละ 65.6) ➡ รองลงมาเป็นสื่อออนไลน์ ร้อยละ 57.9 และจากเพื่อน ร้อยละ 37.7
- ➡ ในส่วนของการเข้าถึงข้อมูล ความรู้ ข่าวสารเกี่ยวกับโควิด-19 วัคซีน การตรวจคัดกรอง การปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อยู่ในระดับดี-ดีมาก
 - ➡ การสังเกตอาการโรค ช่องทางการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส
 - ➡ การตรวจคัดกรอง (ATK) การแยกกักตัว (HI, CI), แนวทางในการป้องกันการติดเชื้อโรคติดเชื้อโควิด-19 ตามแนวทาง D-M-H-T-T-A เป็นต้น
- ➡ อย่างไรก็ตามในช่วงการระบาดแรกๆ (ระลอก 1-3) ความเข้าใจในโรค การดูแลรักษา วัคซีน การปฏิบัติ ยังมีข้อจำกัดในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับโรคดังกล่าว ➡ ส่งผลต่อความเข้าใจและการตัดสินใจการนำข้อมูลข่าวสารมาปฏิบัติ เช่น
 - ➡ การปฏิบัติตัวตามแนวทาง D-M-H-T-T-A

- การเดินทางไปที่มีคนหนาแน่น เช่น ตลาดสด ห้างสรรพสินค้า ตลาดนัด วัด และการร่วมพิธีทางศาสนาต่างๆ
- การแยกกักตัวหากพบว่ามีแรงงานในสถานประกอบการติดเชื้อโควิด
- การได้รับวัคซีนให้ครบ dose ตามที่กำหนดไว้

แนวทางการรับมือ

- จัดทำงานร่วมกับ สสจ.ประจำจังหวัด ออกตรวจคัดกรองแรงงานข้ามชาติ ตามสถานประกอบการเป็นระยะ
- หากพบเคสที่เป็นกลุ่มเสี่ยง → ให้สถานประกอบการทำการกักตัวแรงงานคนครบกำหนด
- ให้แรงงานข้ามชาติเข้าถึงบริการฉีดวัคซีน → ปัจจุบันแรงงานข้ามชาติที่ได้รับวัคซีนอยู่ที่ ร้อยละ 80 (ณ เดือน มกราคม 2565)
- การขึ้นทะเบียนขอรับใบอนุญาตทำงานหรือต่ออายุใบอนุญาตทำงานของแรงงานข้ามชาติ → ให้มีการตรวจหาเชื้อโควิด-19 ทุกครั้ง ทุกเคส

ภาพลงพื้นที่โรงงานทำกิจกรรม

เข้าโรงงาน ร้านค้าเพื่อตรวจเยี่ยมแรงงานกับผู้ประกอบการ

ภาพเข้าโรงงานช่วงโควิด

ภาพรณรงค์ สร้างความเข้าใจกับแรงงานและเจ้าของกิจการช่วงโควิด

แรงงานผิดกฎหมาย

(ดำเนินการตั้งแต่เดือนตุลาคม -ธันวาคม2564)

- ➡ อาศัยนอกเขตเทศบาล ร้อยละ 54.5
- ➡ ทำงานในลักษณะลูกจ้างภาคการเกษตร ร้อยละ 54.5
- ➡ ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ร้อยละ 72.7
- ➡ มั่นใจในระบบบริการสุขภาพต่อการตอบสนองต่อการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด 2019 ร้อยละ 63.6
- ➡ มั่นใจในวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโควิด 2019 ที่ฉีดให้ ร้อยละ 63.6
- ➡ ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคโควิด-19 จากนายจ้างมากที่สุด ร้อยละ 45.5 รองลงมาเป็นจากเพื่อน ร้อยละ

- ความรอบรู้และการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับโรคโควิด-19 คล้ายคลึงกับกลุ่มแรงงานถูกกฎหมาย
- ในช่วงแรกที่กลุ่มตัวอย่างยังมีข้อจำกัดอยู่ได้แก่
 - การนำแนวทาง D-M-H-T-T มาปฏิบัติ
 - การแยกกักตัว
 - การเดินทางไปยังที่สาธารณะสุข
 - การเข้าตรวจคัดกรองกรณีสงสัยว่าอาจเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อโควิด-19

แนวทางการรับมือ

- เช่นเดียวกับกลุ่มแรงงานถูกกฎหมาย
- เพิ่มเติม: มีการกักตัว เพื่อส่งกลับประเทศบ้านเกิดต่อไป
- ข้อมูลที่อยู่อาศัยไม่ชัดเจน เนื่องจากแรงงานผิดกฎหมายมักอาศัยไม่เป็นหลักแหล่ง โยกย้ายไปเรื่อยๆ และในบางรายมีครอบครัวอยู่ฝั่งไทย บางรายเดินทางไปกลับหรือพักชั่วคราวที่ไทยในระหว่างที่ละลอบทำงาน ซึ่งสถานที่ทำงานไม่ใช่โรงงานขนาดใหญ่ แต่มักเป็นแรงงานรับจ้างตามบ้านเรือนหรือสถานประกอบการขนาดเล็ก

ผลสำรวจความรอบรู้ทางสุขภาพ (health literacy) ของผู้ประกอบการ

- ▶ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม -ธันวาคม 2564
- ▶ ส่วนใหญ่เป็นร้านอาหาร ร้อยละ 66 รองลงมาเป็น ร้านค้า (ร้อยละ 20) และโรงงานขนาดเล็ก (ร้อยละ 12)
- ▶ ในส่วนของการนำมาตรการของภาครัฐในการเฝ้าระวัง ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มาใช้
 - ▶ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตามมาตรการ ตัวอย่างเช่น การจัดอุปกรณ์วัดอุณหภูมิพร้อมแอลกอฮอล์ล้างมือ (ร้อยละ 85.4)
 - ▶ การมีหน้ากากอนามัยให้ผู้รับบริการหากไม่ได้นำติดตัวมา (ร้อยละ 80.5)
 - ▶ การจัดพื้นที่ให้บริการที่มีการเว้นระยะห่าง 1 เมตรให้ผู้รับบริการ และจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์เพื่อลดการปนเปื้อน เป็นต้น
 - ▶ จากการสอบถามเจ้าของสถานประกอบการพบว่า ผู้มารับบริการมีการปฏิบัติตัวตามมาตรการที่ภาครัฐกำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้รับบริการบางส่วนที่ทำตามมาตรการไม่ครบหรือต่อเนื่อง

แนวปฏิบัติในสถานประกอบการ

- ทางผู้ประกอบการยึดถือแนวปฏิบัติตามมาตรการการป้องกัน ควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่หน่วยงานในจังหวัดแจ้งประกาศไว้ ได้แก่
 - การตรวจคัดกรองเบื้องต้น หากพบผู้ที่อาจเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อโควิด-19
→ ปฏิบัติตามแนวทางที่จังหวัดประกาศ
 - การดูแลความเป็นอยู่ของแรงงานทั้งคนไทยและแรงงานข้ามชาติ
 - ขั้นตอนการต่อสัญญาจ้าง → การตรวจร่างกาย
 - สะท้อนมุมมองการทำงานในทีมงานและผู้บังคับบัญชาสายงาน → เพื่อ
นำไปสู่การปรับปรุงขั้นตอน รูปแบบ ในการบริหารจัดการแรงงานในสถาน
ประกอบการ และคุณภาพของสถานประกอบการ โดยเฉพาะในช่วงที่มีการ
ระบาดของโควิด-19

สรุปภาพรวม

- ➡ ในส่วนของความรู้และเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในกลุ่มแรงงานข้ามชาติ ถือว่าอยู่ในระดับดี อย่างไรก็ตาม ในการปฏิบัติจริง อาจยังมีข้อจำกัดบางประการที่ภาครัฐ ผู้ประกอบการ และคนในชุมชนต้องร่วมมือกันในการรณรงค์สร้างความตระหนัก และเรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตในแบบวิถีใหม่ (new norm) ในภาวะการณ์ปัจจุบันที่ยังมีการระบาดของโรคโควิด-19
- ➡ ความช่วยเหลือและความร่วมมือกันของหน่วยงานภาครัฐและเจ้าของสถานประกอบการ ยังคงต้องทำอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคโควิด-19
- ➡ การบังคับใช้กฎหมายกับแรงงานข้ามชาติที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพการขึ้นทะเบียนแรงงาน และการปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

ขอบคุณครับ